

at de ærede Herrer ikke kunne sige, at naar en Dvrighedsperson begaar en Dummert, skal det oprettes paa den og den Maade. Lovgivningen har ikke engang fastsat, at Borgere, selv i Forhold, der ere langt vigtigere, i Væresforhold og deslige, skulle have Opreisning for, hvad de lide ved Dvrighedsforseelser. Men selv hvor vi have søgt fra Statens Side at give materiel Erstatning for lidt Ulempe, naar det paavifelig er sket ved Dvrighedsforseelser, er det ingenlunde saa, at vi — jeg kan i dette Dørligt ikke huske noget Tilfælde, hvor det er sket — have givet nogen saadan Erstatning til Præjudice for Andre, men vi have derimod givet den saaledes, at den ikke er kommen til Skade for Andre, og selv om det var bevist, at der foreligger en Feil, begaaet af en Dvrighedsperson, uden at Paagjældende selv er Skyld deri, er det dermed ingenlunde sikkert, at vi ikke ved at opretholde den urigtige Lovs Kraft kunne komme til at skade Andre, som lovlige ere i Besiddelse af Næringsdrift umiddelbart der i Omegnen. Vilde de Herrer derfor sige som saa: Der foreligger en, to, tre Tilfælde, hvor det kan være slemt for de Paagjældende, saa pleier man at sige, hvis man er bleven overbevist om ved Forhandlingerne, at her er lidt et Tab: Lad os hjælpe paa en eller anden Maade med en Pengeerstatning til, at Vedkommende kan etablere sig et andet Sted, til Nytning og deslige, hvorved han kan faae, om ikke hele Tabet erstatet — han har jo alt faaet en Fortjeneste, som Loven ikke har givet ham — men dog nogenlunde en Erstatning; men vi kjende ikke noget Tilfælde, hvor vi have etableret en ny Lovregel til Erstatning for en Mand, der ved en eller anden Forseelse, selv om denne er vitterlig undskyldelig fra hans Side, og den er sket alene fra Dvrigheden, har lidt Tab. Der er i den Henseende flere Forhold, som kunde ønskes oplyste, og jeg vil ialtsald sige, at, som Lovforslaget foreligger ogsaa med den Forandring, som det ærede Medlem for Væp (Stenstrup) har foreslaaet, vil det ingenlunde omfatte ligeartede Tilfælde indenfor den Kategori, hvorom der tales, men det vil lade staa uoprettede Tab for de Personer, som godvillig have lidt og ere vegne for Lovens Bestemmelser, fordi deres Næring ikke kunde opretholdes overfor disse Bestemmelser. Dem vilde de Herrer slet ikke tage Hensyn til, og den Kategori maa dog staa os her ligesaa nær som Vedkommende, der have faaet en Myndighedsafkjendelse om deres Bevillings lovlige Eksistens. Derom kan ved at indhente Oplysninger fra de forskjellige Retssbetjente, Byraad og Amtsraad meget let erhverves Kundskab, og man faar da en Overfugt over disse Forhold, der mulig kunde bringe os til at vedtage en Slags Hjælp, en Slags Erstatning. Jeg siger ikke, at det er let at ordne, men det kan tænkes. Men selv om man, som jeg forudsætter, ønsker Loven efter dens oprindelige Hensigt, tror jeg, at der

besuaftet er Grund til en Undersøgelse af det til Grund for Forslaget Liggende og til at overveie, i hvilke Udtryk man skal ramme denne Kategorie uden at gaa forvidt til den ene eller anden Side, eller udstyde bestemte Punkter. Dersom man vil give, ikke en Lov for en enkelt Mand, men en personlig Lov, saa er det ikke noget Nyt. Det Samme sker ved Love om Indsødsret. Det vilde altsaa blive en Lov om, at vedkommende Mand, trods tidligere Loves Bestemmelser, maa beholde sin Næring enten helt, saalænge han lever, eller en kortere Tid, og jeg tror, at det kan naas paa en retsferdig Maade. Man maa jo lægge Mærke til, at, hvad der er til den Enes Interesse, er til den Andens Skade, og at skade den, der staar paa Lovens Grund, for at hjælpe den, der staar udenfor, er Noget, man altid skal være meget betænkelig ved. Jeg gjentager derfor, at den Hjælp, der ydes, maa ydes saaledes, at den ikke kommer Andre til Skade.

H. Steffensen: Da det ærede Medlem for Ribe Amt (Buss) udtalte, at, naar en Næringsdrivende var kommen til at nedsette sig for nær ved en Kjøbstad, maatte dette tilskrives Autoriteternes Sløseri og Uretfærdighed, tillod jeg mig at afbryde ham og bemærke, at det ogsaa kunde tilskrives den Paagjældendes eget Sløseri og Uretfærdighed. Det tog det ærede Medlem mig noget ilde op og forlangte paa staaende Job Bevis for, at det kunde være Tilfældet, og navnlig med Hensyn til et Exempel, som har været fremdraget tidligere, og saavidt jeg veed, vedrører hans Valgkreds, nemlig med Hensyn til en Mand i Sernvedlund. Her kan nu tilfældigvis Beviset strax præsteres for, at det er den Paagjældendes egen Skyld, at han er kommen til at bo nærmere ved Kjøbstaden, end han havde Lov til, og at det ingenlunde er den paagjældendes Autoritets Skyld, som har udsleedt Næringsbeviset. Den paagjældende Mand bor, som sagt, i Sernvedlund, som er en By i Sernved Sogn. Nu er Forholdet det, at Sernved Sogn er saaledes beliggende for Ribe, at i en Del deraf kan man lovlige nedsette sig og drive Detailhandel, men i en anden Del kan dette derimod ikke ske. Hvad har nu den Paagjældende forlangt Næringsbeviset til, og hvorledes lyder det? Jeg holder en Afkrift deraf i min Haand og skal tillade mig at oplæse det, da det er ganske kort. Det lyder saaledes: „Politimesteren i Ribe Herred gjør vitterligt, at, da Peder Christian Andersen, som efter de fremlagte Oplysninger er i Besiddelse af de Lovbestaaende Egenstaber, har anmeldt, at han agter at drive Næring som Detailhandler i Sernved Sogn og til den Ende begjæret sig Næringsbevis meddelte . . . meddeles det ham.“ Her er det dog aldeles klart, at der ikke har kunnet negtes ham Næringsbevis til at drive Detailhandel i Sernved Sogn, thi han kunde lovlige drive Detailhandel i Sognet; men naar